

Людмила Коваленко
Ніна Бернадська

Українська література

Рівень стандарту

Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Київ
Видавничий дім «Освіта»
2019

УДК 821.161.2.09*кл11(075.3)
К56

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2019 № 472)

ВИДАНО ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ. ПРОДАЖ ЗАБОРОНЕНО

Коваленко Л. Т.

К56 Українська література. Рівень стандарту : підруч.
для 11 кл. закладів загальної середньої освіти /
Л. Т. Коваленко, Н. І. Бернадська. — К. : Видавничий
дім «Освіта», 2019. — 256 с. : іл.

ISBN 978-966-983-015-9.

УДК 821.161.2.09*кл11(075.3)

ISBN 978-966-983-015-9

© Коваленко Л. Т., Бернадська Н. І., 2019
© Видавничий дім «Освіта», 2019

ПЕРЕДНЄ СЛОВО ДО ПОЦІНОВУВАЧІВ ЛІТЕРАТУРИ

Підручник ознайомлює із найдраматичнішим періодом в історії української літератури. У ХХ ст. вона розвивалась кількома «потокми» — материкова, західноукраїнська (до 1939 року), еміграційна. Та незалежно від того, у якій країні жили та творили українські письменники, вони завжди були зі своїм народом. Перша і Друга світові війни, національно-визвольні змагання, голодомор, тоталітаризм, хрущовська «відлига», падіння радянської імперії і здобуття Україною незалежності — усі ці події втілили вони у своїх художніх творах. Вершинними здобутками і творчими пошуками українська література успішно вписалася у світовий літературний процес, проте в 1930-х рр. цей шлях було штучно перервано. Радянська влада задушила свободу слова, тисячі і тисячі діячів культури й мистецтва були знищені фізично. Це чи не найтрагічніша сторінка в історії нашої літератури. Водночас чимало талановитих літераторів із різних причин почали співпрацювати з радянською системою, тим самим зберігши власне життя. Вони були змушені підпорядкувати свій творчий голос служінню класовій ідеології. Чи таке рішення не було їх внутрішньою драмою?!

Про складні періоди в історії української літератури ХХ ст. йтиметься на сторінках цієї навчальної книги. Путівником по підручнику вам стануть рубрики:

- Література в колі мистецтв;
- Ваші літературні проекти;
- Ви — творча особистість.

Вони дадуть вам можливість зрозуміти українську літературу в широкому мистецькому контексті, відкриють простір для втілення творчих задумів. Залучайте до виконання проектів ваших однокласників, працюйте разом.

Рубрика «Подискутуйте!» пропонує вам поміркувати над непростими морально-етичними та суспільно-політичними питаннями, порушеними у творах. Система запитань після кожної теми дасть вам змогу закріпити вивчений матеріал. Домашні завдання, якщо їх кілька, за погодженням з учителем можна виконувати на вибір.

Звертаємо вашу увагу на те, що систематичне читання всіх програмових текстів і виконання завдань підручника стане запорукою успішного складання тестів зовнішнього незалежного оцінювання з літератури.

Водночас не забувайте: читайте багато, читайте різноманітну літературу. Будьте певні — у книжках ви знайдете відповіді на питання, які цікавлять вас!

Автори

ЗМІСТ

Переднє слово до поціновувачів літератури	3
---	---

Розділ 1. Вступ. «Розстріляне відродження». Літературний авангард

Михайль Семенко	12
Місто	15
Бажання	15
Запрошення	15

Розділ 2. Поетичне самовираження

Павло Тичина	20
«Ви знаєте, як липа шелестить...»	25
«Арфами, арфами...»	25
«О панно Інно...»	26
«Одчиняйте двері...»	28
Пам'яті тридцяти	29
Євген Плужник	31
«Вчись у природи творчого спокою...»	33
«Ніч... а човен — як срібний птах!...»	34

Розділ 3. Київські неокласики

Максим Рильський	41
«Солодкий світ!...»	43
«У теплі дні збирання винограду...»	44

Розділ 4. Прозове розмаїття

Микола Хвильовий	50
Я (Романтика)	54
Юрій Яновський	61
Майстер корабля.....	64
Валер'ян Підмогильний	74
Місто	78
Остап Вишня	88
Моя автобіографія	91
Письменники	93
Мисливські усмішки	94
Сом	96

Розділ 5. Модерна драматургія	
Микола Куліш	105
Мина Мазайло	108
Розділ 6. Перлини західноукраїнської літератури	
Богдан-Ігор Антонич	117
Різдво	121
Коляда	121
Зелена Євангелія	122
Осип Турянський	124
Поза межами болю	125
Розділ 7. «Під чужим небом»	
Євген Маланюк	142
Уривок з поеми	145
Напис на книзі віршів	147
Іван Багряний	149
Тигролови	153
Розділ 8. Воєнне лихоліття	
Олександр Довженко	165
Щоденник	170
Зачарована Десна	173
Олесь Гончар	180
Модри Камень	183
Розділ 9. Літературне «шістдесятництво»	
Василь Симоненко	196
«Задивляюсь у твої зіниці...»	198
«Я...»	198
Дмитро Павличко	200
Два кольори	201
«Я стужився, мила, за тобою...»	201
Іван Драч	203
Балада про соняшник	205

Микола Вінграновський	207
«У синьому небі я висіяв ліс...»	209
Григор Тютюнник	211
Три возулі з поклоном	213

Розділ 10. Митець і суспільство

Ліна Костенко	222
«Страшні слова, коли вони мовчать...»	224
«Хай буде легко. Дотиком пера...»	225
«Недумано, негадано...»	226
«По сей день Посейдон посідає свій трон...»	226
Маруся Чурай.....	228

Розділ 11. Стоїчна українська поезія

Василь Стус	240
«Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...»	245
«Господи, гніву пречистого...»	246

Розділ 12. Сучасна українська література

Літературний процес кінця ХХ — початку ХХІ ст.	249
---	-----

Навчальне видання

*КОВАЛЕНКО Людмила Тарасівна
БЕРНАДСЬКА Ніна Іванівна*

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Рівень стандарту

Підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ВИДАНО ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ. ПРОДАЖ ЗАБОРОНЕНО

Редактор *М. М. Косар*
Технічний редактор *Л. І. Аленіна*
Комп'ютерна верстка *О. Б. Мурга*
Коректор *Н. А. Нечитайло*

В оформленні підручника використано ілюстративний матеріал із колекцій вільних зображень мережі Інтернет та зоропоезії В. Трубая і М. Луговика (на другому форзаці).

На обкладинці репродукції картин В. Кандинського «Авангардизм» та К. Малевича «Супрематизм».

Формат 70x100 ¹/₁₆. Ум. друк. арк. 20,736 + 0,405 форзац.
Обл.-вид. арк. 19,86 + 0,69 форзац. Наклад 18 110 пр. Зам. №

ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ОСВІТА»

Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції»
Серія ДК № 6109 від 27.03.2018 р.

Адреса видавництва: 04053, м. Київ, вул. Обсерваторна, 25
www.osvita-dim.com.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика "Глобус"»
61012, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com